

Ošetrovatelství maturitní otázky

Zánět močových cest + Bilance tekutin a stravy

Urologie

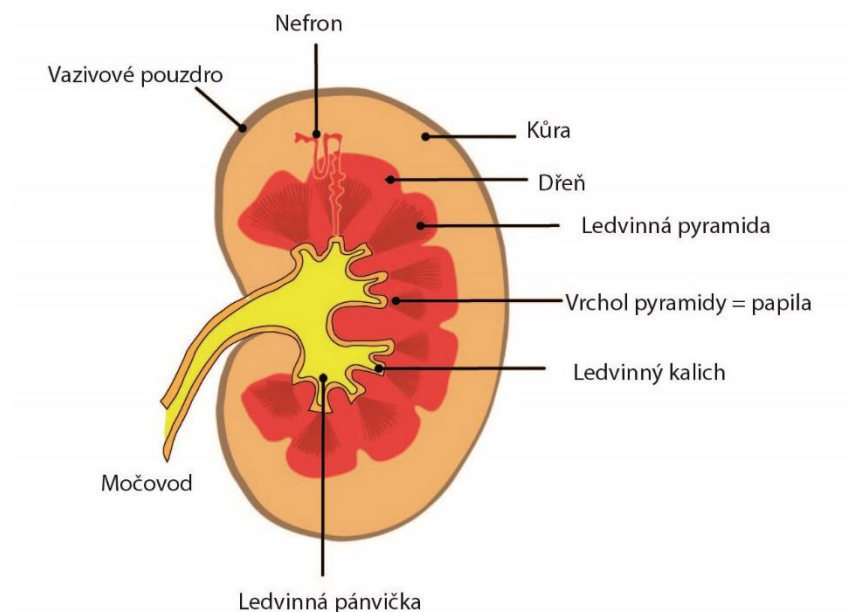
- Lékařský obor
- Zabývá se prevencí, diagnostikou a léčbou onemocnění vylučovacích cest

Vylučovací soustava:

- kůra – s ledvinovými váčky
- dřeň – odvádí moč do ledvinných kalichů
- kalich – odvádí moč do ledvinné pánvičky

zajišťuje vylučování odpadních látek

funkční jednotka: Nefron

Fyziologie:

- Zbavují krev odpadních látek bílkovinného metabolismu.
- Udržují stálé vnitřní prostředí (koncentrace minerálů).
- Reguluje objem celkové vody v organismu.
- Produkuje důležité hormony, například renin.

Horní vylučovací ústrojí

- ledvina (po obou stranách bederní páteře) → nefron, sběrací kanálky

Dolní vylučovací ústrojí

- ledvinné kalichy a kalíšky, ledvinná pánvička, močovod, močový měchýř, močová trubice

Záněty

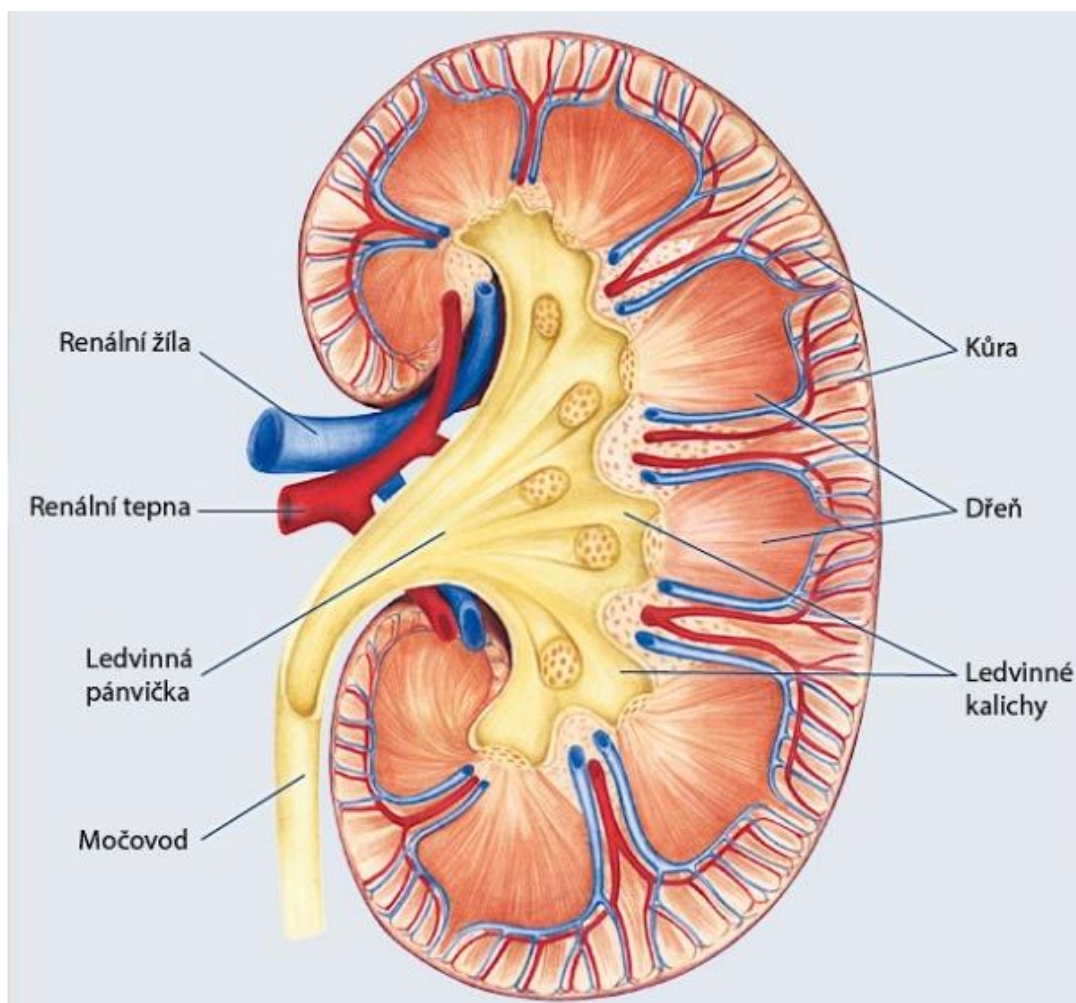
Pyelonefritis - zánět kalichu a pánvičky

Cystitis - zánět močového měchýře

Glomerulonefritis - zánět ledvinného klubíčka v ledvině

místní známky - zarudnutí, otok, bolest, zteplání, porucha funkce

celkové známky - bolest, sub/febrilie, únava, ↑ CRP, leukocytóza, ↑ FW

Cystitis:

akutní, může přejít do chronicity → zánětlivé → onemocnění močového měchýře → způsobená vzestupnou infekcí při zavádění močového katetru nebo nesprávné hygieně v oblasti rectum

Příčiny: vzestupná infekce z pochvy

Příznaky: bolest v oblasti podbřišku, strangurie, polakisurie, dysurie, pyurie, proteinurie, retence moči, leukocyturie, hematurie, sub/febrilie, únava

Pyelonefritis:

akutní, může přejít do chronicity → zánětlivé → onemocnění ledvin a ledvinové pánvičky → způsobená nedolčenou urologickou infekcí a zánět se rozšířil krevní cestou konkrementy (kameny)

Příčiny: nedolčená urologická infekce

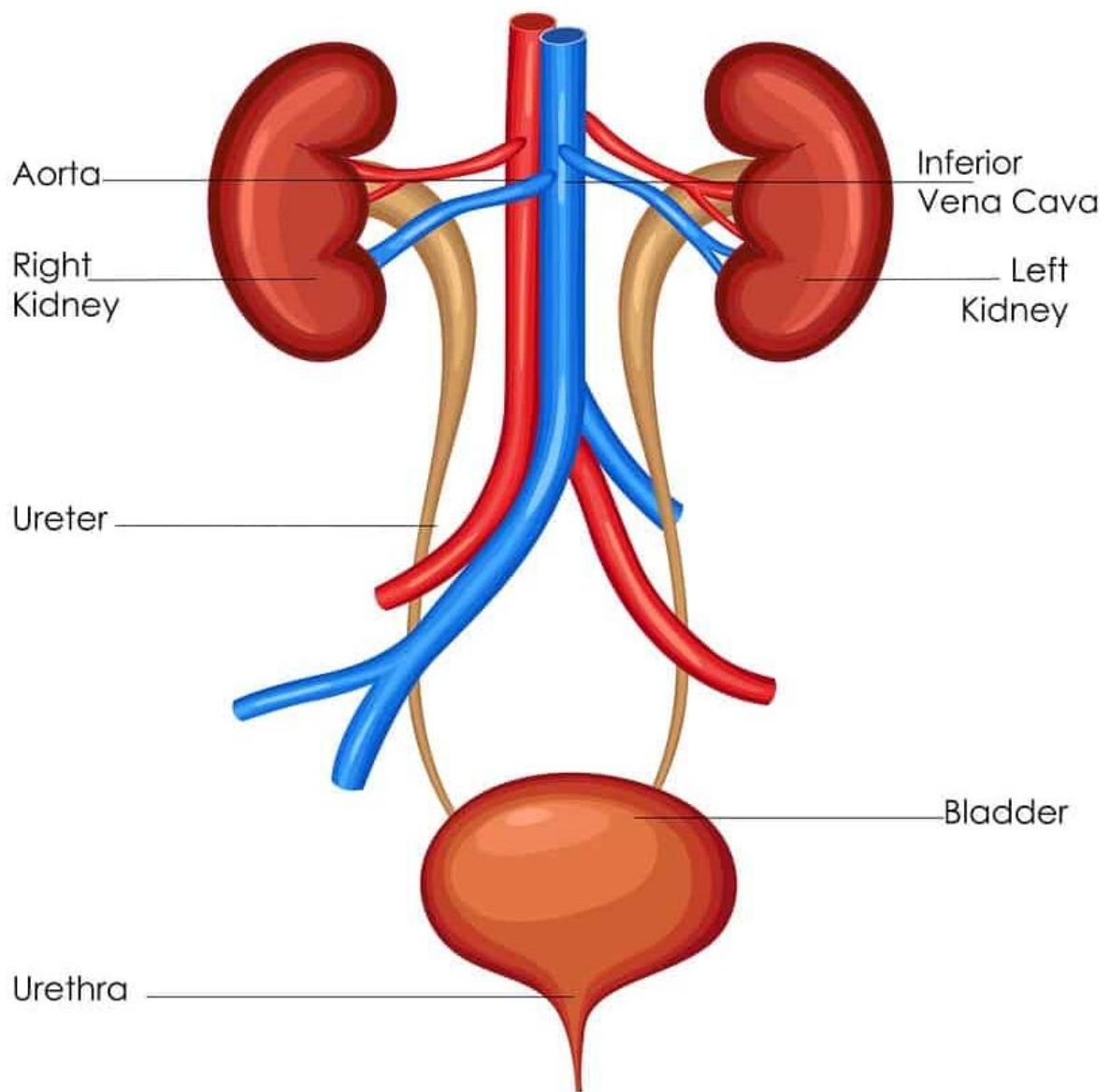
Příznaky: bolest v oblasti beder (lumbalgie), anurie, oligurie, hematurie, pyurie, proteinurie, sub/febrilie, únava, slabost

Glomerulonefritis:

akutní, může přejít do chronicity → zánětlivé → onemocnění glomerulu (klubíčka z krevních cév, které je součástí nefronu) → způsobená nedolčenou urologickou infekcí a zánět se rozšířil krevní cestou konkrementy (kameny)

Příčiny: nedolčená urologická infekce

Příznaky: bolest v oblasti beder (lumbalgie), anurie, oligurie, hematurie, pyurie, proteinurie, sub/febrilie, únava, slabost

Diagnostika:

Anamnéza	OA (prodělané onemocnění), RA (dědičnost)
FF = fyziologické funkce	subfebrilie/febrilie
Pohled, pohmat, poklep, poslech = fyzikální vyšetření	únava, slabost
Laboratorní odběry	HTO KO+diff, FW OKBD CRP, urea, kreatinin, kyselina močová, albumin, globulin OLM K+C = výtěr z močové trubice, hemokultura
Zobrazovací metody	RTG ledvin, IVU (intravenózní vylučovací urografie pomocí kontrastní látky)
Endoskopické metody	cystoskopie

Léčba:

- a) symptomatická = ATB, chemoterapeutika, analgetika, antipyretika, diuretika
spasmolytika, cystitida, antimykotika, probiotika

Kreatininová clearance = funkční vyšetření ledvin

sběr moči za 24 hodin, promíchání nádoby a odebrání vzorku

ráno do záchodu, zahájení 1.den v 06.00 ráno a skončení příští den opět v 06.00

Bilance tekutin a stravy:

- poměr příjem x výdej tekutin
- záznam se provádí nejčastěji u starších pacientů
- do bilance tekutin se zaznamenává příjem x výdej tekutin v ml
- do tekutin patří nápoje, které pacient vypije + infúze + polévka
- do stravy se zaznamenává snídaně, přesnídávka, svačina, oběd, večeře, případně druhá večeře, zaznamenává se v porcích
- do výdeje se zaznamená kolik toho pacient vymočil v ml
- sledovat dodržení stanovené diety

ZÁKLADNÍ DIETY

- 0 – tekutá = bez alkoholu, kávy, cibule, česneku...
- 1 – kašovitá = bez alkoholu, kávy, cibule, česneku, tučného masa...
- 2 – žaludeční šetřící = bez smažení, ryb, koření, alkoholu, kávy...
- 3 – základní, racionální = bez kouření, alkoholu, sýru
- 4 – žlučnicková, s omezením tuků = bez tuků, vajec, alkoholu, kávy...
- 5 – bílkovinná, s omezením zbytků = bez koření, luštěnin, zelí...
- 6 – nízkobílkovinná, s omezením proteinů = bez soli
- 7 – nízkocholesterolová = bez tuku, smažení
- 8 – redukční = bez cukrů a tuků
- 9 – diabetická = bez cukru a medu
- 10 – neslaná šetřící = bez soli
- 11 – výživná strava = bez alkoholu a kouření
- 12 – strava batolat (pro děti od 1 – do 3 let) = bez alkoholu, kávy, kouření...
- 13 – strava dětí (od 4 do 15 let) = bez alkoholu, kouření, kávy...
- 14 – výběrová = konzultace s pacientem
- 15 – vegetariánská = bez masa

